

Бідний Віталій

Кандидат історичних наук

Полковник

*Начальник відділу науково-історичних
досліджень Воєнно-наукового управління
Генерального штабу Збройних Сил України*

ДОСВІД ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВОЄННО- ІСТОРИЧНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО- УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Вісім років збройної агресії російської федерації проти України до краю загострили нашу боротьбу за Незалежність. З моменту повномасштабного вторгнення збройних сил російської федерації 24 лютого 2022 р. Україна і світ увійшли в новітню історичну добу – епоху війни за тотальний перегляд світоустрою. Боротьба проти агресора стала часом нашої великої гордості за Збройні Сили України, за наших героїв – захисників і захисниць! Адже ЗСУ зробили неможливе – витримали удар однієї з найпотужніших військових армاد у світі, у що не вірила переважна більшість світових лідерів й експертів.

Ці славетні й трагічні сторінки вже увійшли в аннали історії. Сьогодні саме українські захисники визначають обриси новітньої історії України – героїчного часу боротьби за Незалежність, надихають нас бути сильними і робити свою справу задля Перемоги!

Історична наука має всіляко підтримувати Збройні Сили України, проводити фахові дослідження, комунікувати з іноземними колегами, ширити об'єктивну й коректну інформацію про Україну та її минувшину у ЗМІ і всесвітній мережі, змагатися з московськими ідеологемами й фальсифікаціями. Тільки так можна перемогти підступного й безжального ворога!

Саме тому з початком повномасштабної агресії Головнокомандувач Збройних Сил України Валерій Залужний поставив перед військовими істориками такі завдання:

– по-перше, фіксувати хронологію війни російської федерації проти України, висвітлювати перебіг воєнних дій на території України і створити воєнно-історичні описи війни, розпочатої у 2014 р., та її апогею – повномасштабного вторгнення російських військ у лютому 2022 р.;

– по-друге, на основі аналізу документального матеріалу провести комплексне воєнно-історичне дослідження стратегії, тактики, форм і способів застосування Збройних Сил України під час відбиття агресії задля подальшого впровадження досвіду військового мистецтва в умовах війн нового концептуального типу.

З цією метою рішенням Головнокомандувача Збройних Сил України у березні 2022 р. в ЗСУ було створено воєнно-історичну комісію з написання воєнно-історичного опису російсько-української війни (від початку повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 р.).

До складу комісії ввійшли представники органів військового управління та вчені-історики провідних наукових установ і ВВНЗ Збройних Сил України, серед яких Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Науково-дослідний центр гуманітарних проблем Збройних Сил України та ін.

Воєнно-історична комісія одразу організувала роботу щодо збору історичних матеріалів, їхнього узагальнення, аналізу найбільш значимих історичних фактів і подій та створення на їх основі воєнно-історичних описів російсько-української війни з початку повномасштабного вторгнення російських окупаційних військ на територію України.

Результатами роботи комісії є Воєнно-історичні описи російсько-української війни за кожний місяць, починаючи з 24 лютого 2022 р. На сьогодні ми відпрацювали вже два таких видання (лютий–березень 2022) та (квітень 2022), на часі й третій воєнно-історичний опис – травень 2022 р.

У воєнно-історичних описах розкриваються воєнно-політична і воєнно-стратегічна обстановки в Україні, хід бойових дій в операційних районах, застосування видів Збройних Сил України, висвітлюються питання міжнародної військово-технічної допомоги країн-партнерів Збройним Силам України.

Крім того, військові історики започаткували ряд інших проєктів, серед яких проєкт «Крізь призму століть. Наші перемоги над росією», який об'єднує низку досліджень: «Загарбники і кати: справжнє обличчя російських полководців», «Загарбницькі війни росії», «Звірства “визволителів”». Військові злочини росії», «“Друга армія світу”, або як росіян громили всі охочі» та ін.

У своїй роботі ми закладаємо принцип відкритості. Це стосується як змісту наших проєктів, так і організації роботи. Саме тому звертаюся до вас із пропозицією активізувати спільні зусилля щодо фіксації, висвітлення й аналізу подій війни російської федерації проти України.

Маючи великий позитивний досвід співпраці з науковими установами НАНУ та закладами вищої освіти України, значну кількість успішних спільних проєктів, запрошуємо всіх охочих долучитися до воєнно-історичної роботи, адже стримування збройної агресії російської федерації – справа всього Українського народу. Зупинити агресора можна лише згуртувавшись воедино, спільними злагодженими зусиллями.